

กานำ

วิชาพัฒนาการเมือง (Political Development) นับเป็นวิชาใหม่วิชาหนึ่งในแวดวงทางวิชาการรัฐศาสตร์ของไทย หนังสือ ตำรา ตลอดจนแหล่งวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นภาษาไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชานี้ อาจหาได้บ้าง แม้ว่าจะมีไม่มากนัก แต่สิ่งที่ขาดแคลนที่สุดก็คือ ผลงานในเชิงทฤษฎีและแนวความคิดของการพัฒนาทางการเมือง

ด้วยเหตุที่แหล่งข่าวสารมีน้อย นักศึกษาของเราเองยังถูกจำกัดความคับแคบของการมองปัญหาของแหล่งข่าว ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของทางทรรศนะหรือแนวการมองปัญหาอีกด้วย ตำราเล่มนี้จึงพยายามเสนอแนวความคิดทางวิชาการพัฒนาทางการเมืองของบรรดานักวิชาการที่มีชื่อเสียงทั้งหลาย ซึ่งความหลากหลายของแนวการพิจารณาปัญหาใด ๆ นี้ จะนำมาซึ่งข้อสรุปที่เราอาจยึดเป็นของตนเองได้ ถ้าเราเห็นว่าข้อสรุปนั้น น่าจะใช้เป็นเกณฑ์ที่ดีพอ

เนื่องจากสาระของวิชานี้มีขอบเขตที่กว้างมาก ผู้เขียนจึงพยายามนำเอาเฉพาะประเด็นหรือตัวแปรที่สำคัญ ๆ มาเสนอ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวต่างก็มีความสัมพันธ์คล้องจองกันอย่างมาก การแบ่งบท จึงเป็นสิ่งที่ยากมากเช่นเดียวกับการให้ความสำคัญของตัวแปร ฉะนั้น ผู้เขียนจึงถือโอกาสใช้จัดลำดับแต่ละบทตามที่ผู้เขียนคิดว่าน่าจะดีที่สุด

สิทธิพันธ์ พุทธิคุณ

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พฤศจิกายน 2540